

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA U ZAGREBU

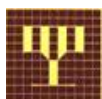
Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj

<http://cssu.nsk.hr/>

Ulica Hrvatske bratske zajednice 4

10000 Zagreb

**Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj:
izvješće 1. siječnja – 31. prosinca 2020.**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH

Hrvatske bratske zajednice 4; p.p. 550 ;
10000 Zagreb

Tel.: 1 6164037; Fax: 1 6164365

URL: <http://www.nsk.hr/>

<http://cssu.nsk.hr/>

E-mail: cssu@nsk.hr

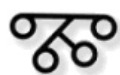

Knjižnice grada Zagreba

Starčevićev trg 6; 10000 Zagreb

Tel.: 1 4572344; Fax: 1 4572089

URL: <http://www.kgz.hr>

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti

I. Lučića 3; 10000 Zagreb

Tel.: 1 6002302; Fax: 1 6156879

URL: <http://www.ffzg.hr>

Hrvatsko knjižničarsko društvo

Hrvatske bratske zajednice 4; 10000 Zagreb

Tel.: 1 6164210; Fax: 1 6164186

URL: <http://www.hkdrustvo.hr>

OPIS PROGRAMA

Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH

Nacionalni centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara, od svog osnutka 2002. godine, provodi bodovani program cjeloživotnog učenja knjižničara i informacijskih stručnjaka u Republici Hrvatskoj. Program zajednički ostvaruju Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu (administrativno središte Centra), Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Knjižnice grada Zagreba te Hrvatsko knjižničarsko društvo.

Članovi Programskog odbora:

1. Red. prof. dr. sc. Mihaela Banek Zorica, Filozofski fakultet
2. Izv. prof. dr. sc. Ana Barbarić, Filozofski fakultet
3. Mr. sc. Ivančica Đukec Kero, knjižničarska savjetnica, Knjižnice grada Zagreba
4. Antonija Filipeti, prof., viša knjižničarka, koordinatorka Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH, Nacionalna i sveučilišna knjižnica
5. Mr. sc. Vedrana Juričić, knjižničarska savjetnica, Hrvatsko knjižničarsko društvo
6. Jasmina Kenda, prof., dipl. knjižničarka, Knjižnice grada Zagreba
7. Evica Tihomirović, dipl. knjižničarka, Hrvatsko knjižničarsko društvo
8. Dr. sc. Ana Vukadin, viša knjižničarka, Nacionalna i sveučilišna knjižnica

Djelovanje *Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH* za 2020. godinu omogućeno je temeljem sredstava za programe javnih potreba u kulturi Ministarstva kulture i medija RH. Javnim pozivom za prikupljanje prijedloga novih tečajeva prikupljeno je krajem prošle godine sedam novih tečajeva i jedan webinar, koji su uvršteni u Program u siječnju 2020. godine. Zbog pandemije koronavirusa i pojačane potrebe za učenjem na daljinu, u Program je naknadno uvršteno još šest webinarâ. Javni poziv za podnošenje prijedloga novih edukacijskih sadržaja trajno je otvoren i dostupan na mrežnim stranicama Centra. Godišnji plan edukacije usvojen je na redovitoj sjednici Osnivačkog kolegija Centra, no **zbog neočekivane zdravstvene situacije, u prvom dijelu godine moralo se odustati od već planiranih i organiziranih klasičnih tečajeva. Zbog većeg broja otkazanih tečajeva (a time i smanjenih troškova za putovanja, smještaj i dnevnice predavačima) dodijeljena sredstva Ministarstva kulture i medija RH nisu se mogla utrošiti kako je bilo planirano.** Dio tečajeva naknadno je realiziran u formi webinarâ.

S obzirom na epidemiološku situaciju, Centar je početkom studenoga ove godine prešao isključivo na edukaciju putem webinarâ.

Ove godine, prema planu, održane su sjednice Programskog odbora i Osnivačkog kolegija Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara. Na sjednici Osnivačkog kolegija početkom godine usvojeno je izvješće o radu Centra u 2019. godini te plan rada za 2020. Osim tečajeva uz potporu sredstava Ministarstva kulture i medija RH, potvrđen je koncept realizacije tečajeva koji su samoodrživi, tj. u kojima se troškovi organizacije podmiruju iz uplaćenih

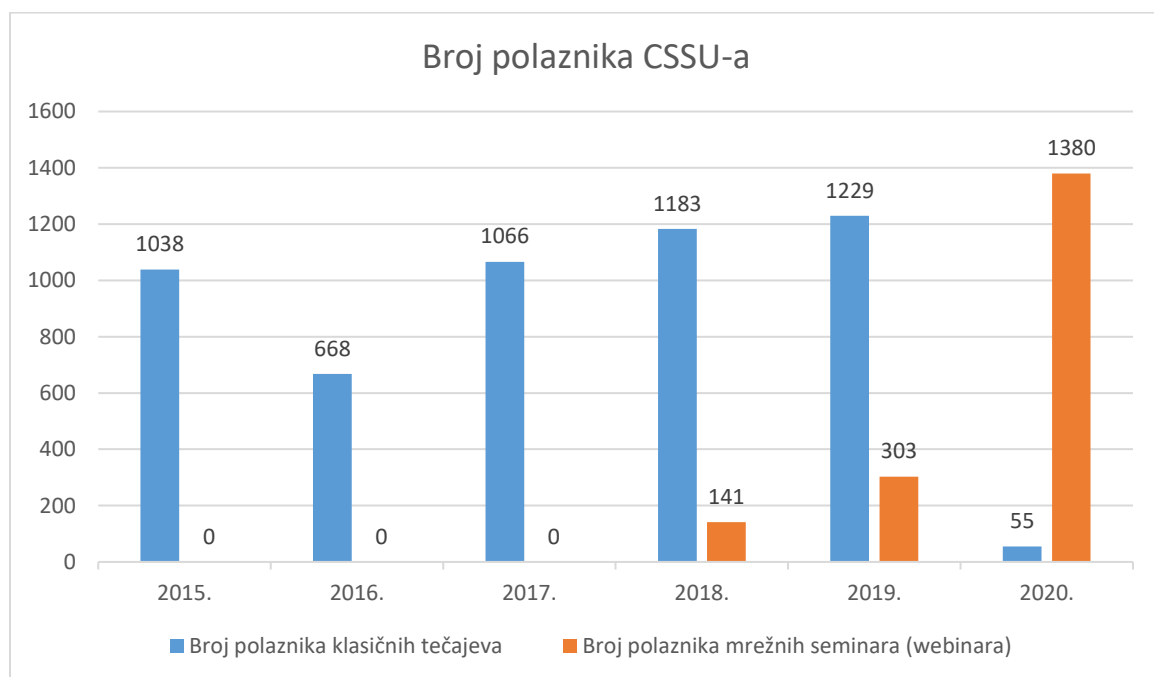
kotizacija polaznika. Također je potvrđen nastavak suradnje sa županijskim matičnim knjižnicama, sveučilišnim knjižnicama, knjižničarskim društvima te partnerskim institucijama koje ulažu u obrazovanje knjižničara i informacijskih stručnjaka na svom području. Kako bi se osigurala dostupnost tečajeva Centra na razini svih županija u Republici Hrvatskoj, Osnivački kolegij potvrdio je odluku da se za svaku županiju osigura po jedan za polaznike besplatni tečaj u organizaciji Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara. Predviđeno je i deset za polaznike besplatnih temeljnih tečajeva vezanih uz Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima, kao i tri tečaja vezana uz primjenu ISO standarda u knjižničnoj statistici te jedan tečaj vezan uz uporabu novih tehnologija u knjižnicama (3D pisači). Zbog izvanredne zdravstvene situacije navedeni tečajevi naknadno su planirani i dijelom ostvareni u formi webinarara.

Izvešće o radu Centra od 1. siječnja do 31. prosinca 2020.¹

OSNOVNI POKAZATELJI

Polaznici programa

- Broj polaznika klasičnih tečajeva – 55
- Broj polaznika mrežnih seminara (webinara) - 1380
- Ukupan broj polaznika – 1435

¹ Pokazatelji o radu Centra prikazani su u kontekstu pokazatelja u razdoblju od šest godina (od 2015. godine)

Grafikon 1: Broj polaznika Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara po godinama

Struktura polaznika prema vrsti knjižnica:

Narodne knjižnice – 229 polaznika (16 %)

Školske knjižnice – 556 polaznika (38,7 %)

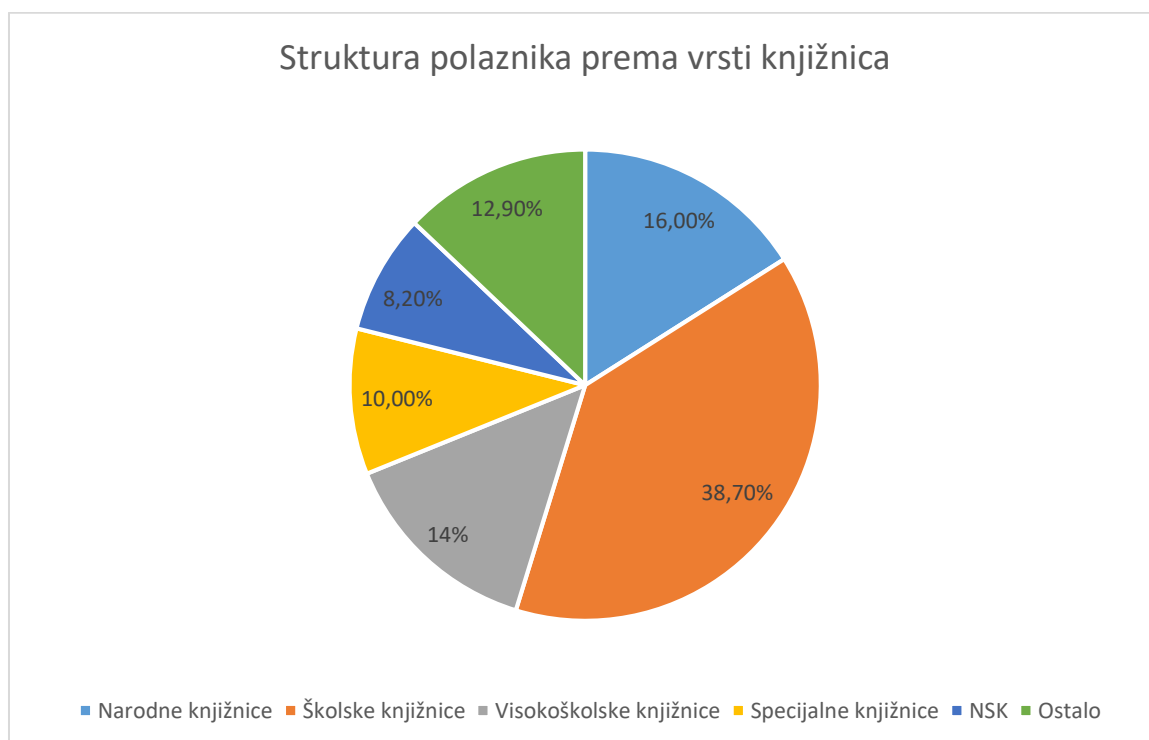
Visokoškolske knjižnice - 202 polaznika (14,1 %)

Specijalne knjižnice – 143 polaznika (10 %)

NSK – 118 polaznika - (8,2 %)

Ostalo - 185 polaznika - (12,9 %)

Nije poznata ustanova – 2 (0,1 %)

Grafikon 2. Broj polaznika Centra prema vrsti knjižnice

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	Trend
Narodne knjižnice	327 (32%)	217 (32,5%)	330 (31%)	298 (25,2%)	435 (28,4%)	229 (16%)	↘
Školske knjižnice	494 (47%)	277 (41,5%)	335 (31,4%)	384 (32,5%)	609 (39,7%)	556 (38,7%)	↘
Visokoškolske knjižnice	146 (14%)	67 (10%)	191 (17,9%)	154 (13%)	95 (6,2%)	202 (14,1%)	↗
Specijalne knjižnice	29 (3%)	42 (6,3%)	93 (8,7%)	122 (10,3%)	119 (7,8%)	143 (10%)	↗
NSK	22 (3%)	59 (8,8%)	76 (7,1%)	144 (12,2%)	119 (7,8%)	118 (8,2%)	→
Ostali – muzeji, arhivi, znanstvena zajednica i sl.	20 (2%)	6 (0,9%)	41 (3,9%)	81 (6,8%)	150 (9,8%)	187 (13%)	↗

Tablica 1: Trend promjena strukture polaznika prema vrsti knjižnica

Redoviti program stalnog stručnog usavršavanja

Godišnji program za 2020. godinu strukturiran je u 10 osnovnih modula te sadrži ukupno 83 tečaja i 12 webinaru u organizaciji Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara. Osim osnovnih tečajeva, Centar povremeno organizira i gostujuća predavanja, a polaznici mogu izabrati i tečajeve Sveučilišnog računskog centra (Srca), čiji je program dostupan na mrežnim stranicama Centra.

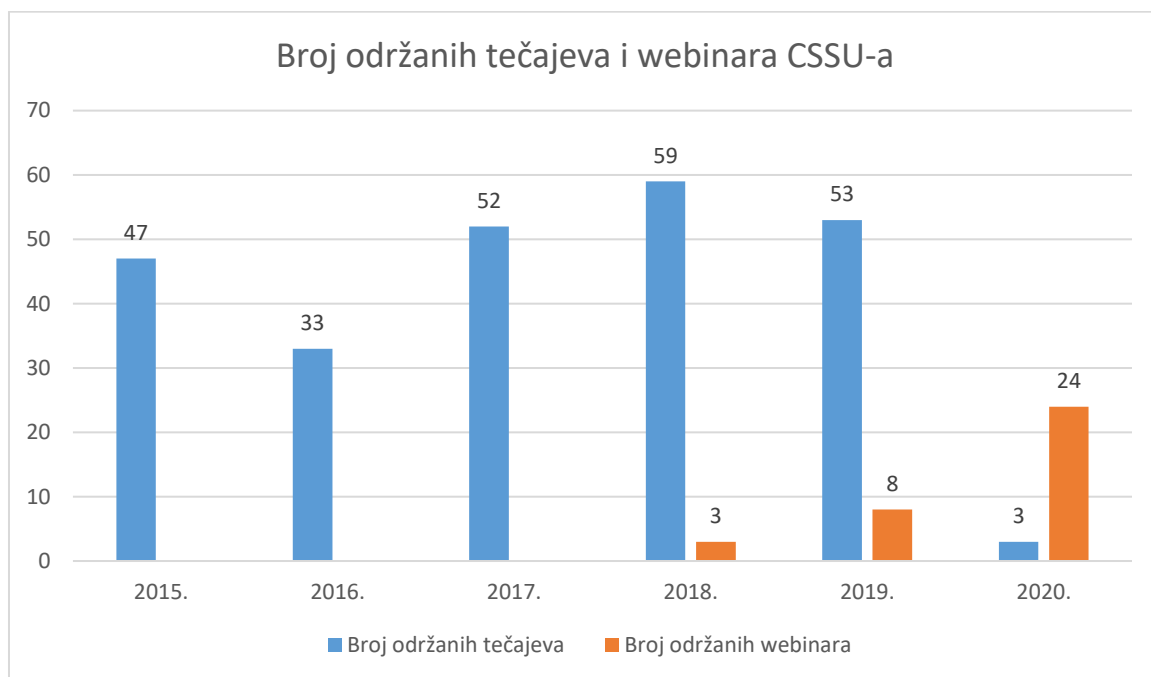
Centar je u ovom razdoblju ostvario ukupno 52,5 sati edukacije.

U knjižnicama izvan Zagreba održana su 3 tečaja te je ostvareno 14 (26,7%) sati edukacije s ukupno 55 polaznika.

U okviru webinaru održano je 38,5 sati edukacije. Polaznika webinaru (diljem Hrvatske) bilo je ukupno 1325. Zbog koronavirusa i privremene obustave rada, na mrežnim stranicama Centra bile su dostupne snimke dvaju webinaru, koje je pogledalo 55 registriranih polaznika. Njima su naknadno distribuirane i potvrde o pohađanju.

Grad	Bjelovar	Čakovec	Dubrovnik	Gospić	Karlovac	Koprivnica	Krapina	Osijek	Požega	Pula	Rijeka	Sisak	Sl. Brod	Split	Šibenik	Varaždin	Vinkovci	Virovitica	Zadar	Zagreb
Br. pol.	0	9	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25	0	0	0	0	0	0	0

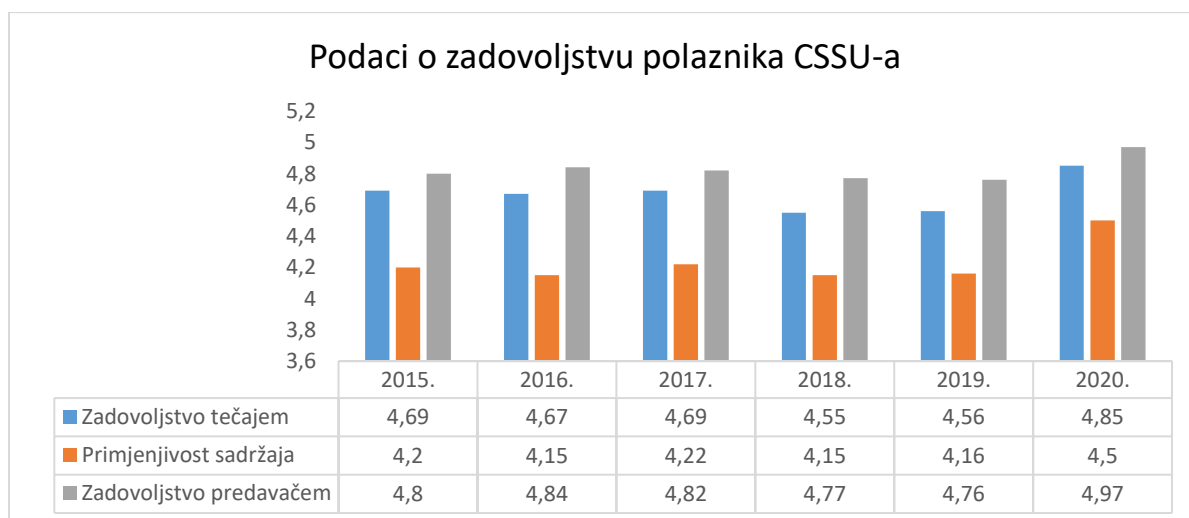
Tablica 2: Broj polaznika klasičnih tečajeva po gradovima

Grafikon 3. Broj održanih tečajeva i webinarâ CSSU-a po godinama

Programska knjižica za 2020. dostupna je na mrežnim stranicama Centra. Redovito se distribuiraju elektroničke novosti s pregledom tečajeva Centra. Redovito se ažurira Adresar elektroničkih adresa predavača i suradnika, kao i internetske stranice Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara.

Nakon svakog održanog tečaja polaznici ispunjavaju evaluacijske upitnike o zadovoljstvu tečajem, primjenjivosti sadržaja na radnome mjestu zaposlenika te zadovoljstvu predavačem. Ocjene su izražene brojevima od 1 do 5, a upitnici su anonimni. Evaluacijske upitnike popunilo je 52 polaznika.

Grafikon 4: Rezultati anonimnih evaluacijskih upitnika o zadovoljstvu polaznika tečajevima u organizaciji CSSU-a

Mrežni seminari (webinari) u organizaciji Centra

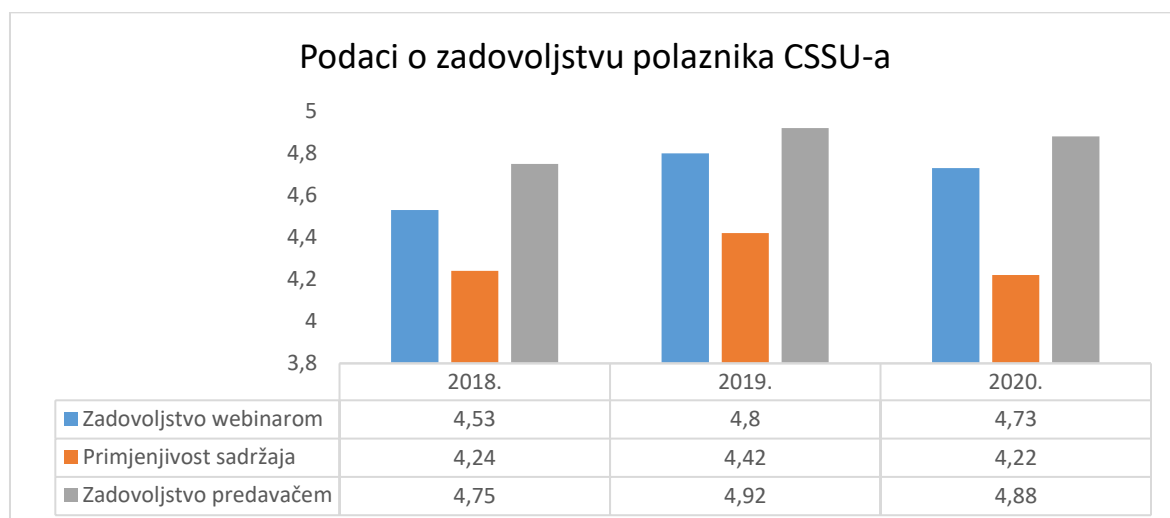
Uvrštavanjem webinarima 2018. godine u program Centra nastojala se povećati dostupnost edukacije za polaznike iz svih krajeva Hrvatske kojima je na ovaj način olakšano usvajanje novih znanja i vještina iz različitih područja knjižničarstva, odnosno informacijskih znanosti. Osim učenja na daljinu, ovakav oblik edukacije također ima za cilj potaknuti primjenu novih tehnologija u učenju i poučavanju te naglasiti važnost računalne pismenosti i digitalnih kompetencija, kao i razmjene stručnih iskustava. Webinarari su za polaznike besplatni, a sustav omogućuje istodobno uključivanje do 100 polaznika. Budući da je riječ o kraćoj formi edukacije, trajanje webinarara ograničeno je na 90 minuta, ali se, prema potrebi i u dogovoru s predavačima, može produljiti. Sustav za webinarare preuzet je od Sveučilišnog računskog centra (Srca).

Od 2019. godine putem novog mrežnog portala Centra omogućeno je automatizirano generiranje potvrda o pohađanju trajne izobrazbe u PDF formatu.

Polaznici nakon webinarara na prijavljene e-mail adrese dobivaju poveznicu na snimku webinarara te potvrdu o pohađanju (u PDF formatu), koju mogu ispisati prema potrebi u svrhu bilježenja aktivnosti cjeloživotnog učenja, u svrhu prikupljanja dokumentacije za više zvanje u struci i sl. Snimke održanih webinarara dostupne su od dva do tri tjedna nakon webinarara.

Povratne informacije o zadovoljstvu webinarima dobivene su online anketama koje su putem poveznice bile dostupna polaznicima nakon edukacija uz pomoć alata Google forms.

U prikazanom razdoblju održana su 24 webinarara, na kojima je sudjelovalo ukupno 1380 polaznika, od kojih je 1080 popunilo online upitnike vezane uz zadovoljstvo polaznika.

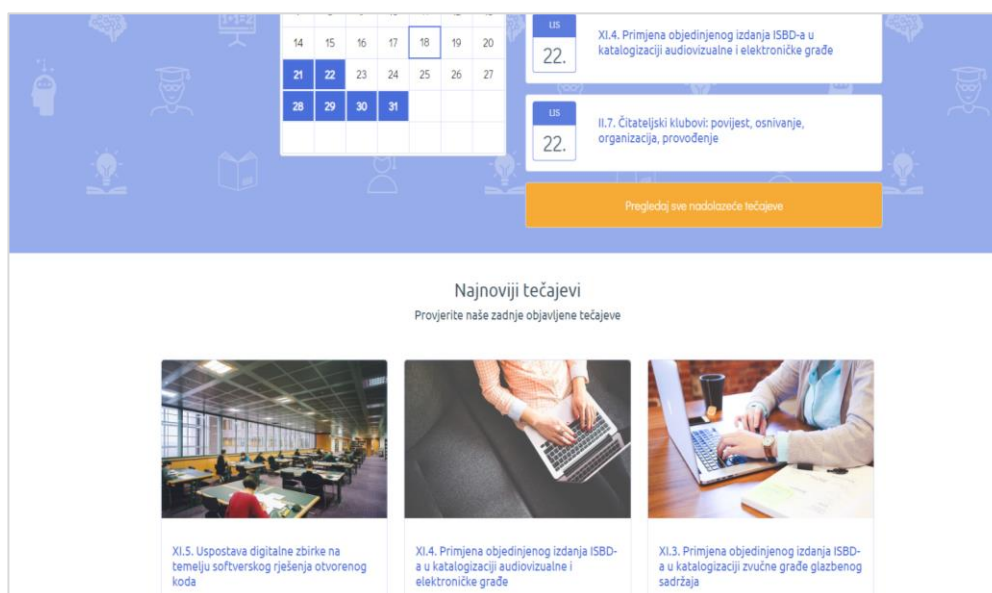
Grafikon 5: Rezultati anonimnih online upitnika o zadovoljstvu polaznika webinarima u organizaciji CSSU-a

Mrežni portal Centra

Novi mrežni portal Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH od 21. veljače 2019. godine dostupan je na mrežnoj adresi <http://cssu.nsk.hr/>. Osim modernog dizajna, koji značajno poboljšava korisničko iskustvo pri pretraživanju portala te ga čini lakšim za pregled putem mobilnih uređaja, omogućene su i nove funkcionalnosti, osmišljene na temelju najnovijih trendova web-dizajna i korisničkog iskustva (UX). Tijekom 2020. godine ažuriran je i moderniziran upisnik polaznika.

U planu je kontinuirano praćenje rada portala Centra, kao i daljnje optimiziranje postojećih te dodavanje novih funkcionalnosti prema planu i procjeni.

Portal donosi i okuplja informacije o izvorima i novitetima u području obrazovanja i stručnoga usavršavanja, pregled novosti i događaja vezanih uz aktivnosti Centra, integrirani sadržaj o novim tečajevima Srca, otvorene obrazovne sadržaje u izboru, slobodan pristup e-izdanjima Centra (izvješćima, znanstvenim publikacijama i sl.), informacije o programu studentske prakse, kao i mogućnostima razvoja stručne i znanstvene karijere. Posjetitelji se mogu prijaviti kako bi besplatno primali novosti o tečajevima Centra.

Slika 1: Portal Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara

Brojčani pokazatelji aktivnosti mrežnoga portala bilježe interes 5568 posjetitelja koji aktivno posjećuju i navraćaju na stranice portala. Mrežni portal bilježi ukupno 14.717 posjeta

te je pregledano 57.575 stranica, odnosno u prosjeku 3,91 stranice po posjetu. Prosječno trajanje posjeta je 3 minute i 18 sekundi.

Tijekom 2020. godine ukupno je izrađeno 29 primjeraka elektroničkih novosti (newslettera), koje su distribuirane na e-mail adrese pretplatnika.

Objavljeni radovi i izlaganja na konferencijama

Filipeti, A.; F. Lončar; B. Matijačić. Novi mrežni portal Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj // 23. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture, Poreč, 27. – 29. studenoga 2019. / ur. V. Lemić, M. Willer. Zagreb : Hrvatsko muzejsko društvo, 2020. Str. 324–343. [stručni rad]

45. skupština Hrvatskog knjižničarskog društva
Virtualna konferencija *Knjižnice u doba krize*
7. - 9. listopada 2020.

Postersko izlaganje

Antonija Filipeti: *Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara: perspektive poslovanja u doba pandemije*

Cjeloživotno učenje knjižničara i planiranje karijere

Temeljem provedenog razvojnog projekta *Cjeloživotno učenje knjižničara: ishodi učenja i fleksibilnost – CUK*², Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH u programu za 2010. godinu uveo je sustav CEU (*Continuing education unit*) kreditnih bodova za vrednovanje programa trajne izobrazbe. 1 CEU bod ima vrijednost odslušanih 10 sati (600 minuta) programa trajne izobrazbe. Osnova za uvođenje CEU bodova u nacionalni program trajne izobrazbe knjižničara temelji se na uvedenim i definiranim ishodima učenja za svaki pojedinačni tečaj, naznačenim načinima mjerenja postignuća usavršavanja te postignutim razinama kompetencija u odnosu na kompetencijsku matricu definiranu projektom *CUK*. Svaki polaznik Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH nakon odslušanog tečaja dobiva potvrdu o pohađanju programa stalnog stručnog usavršavanja knjižničara iskazanu u CEU kreditnim bodovima.

Potvrde o pohađanju programa izražene u CEU bodovima i postignutoj razini kompetencija polaznicima izdaje Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH u svrhu bilježenja postignutog učenja i usavršavanja. Centar održava registar polaznika u obliku

² Ostvarena temeljem financijske potpore Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj RH.

online baze podataka. Unos podataka o polaznicima u bazu ostvaruje se distribuirano. Redovito se ažurira baza polaznika te je omogućen uvid u evidenciju polaznika i predavača radionica stalnog stručnog usavršavanja od 2003. godine do danas. Tijekom 2020. godine ukupno je priređeno i izdano **13 kumulativnih potvrda** o sudjelovanju u nacionalnom Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara u svrhu izbora u stručno zvanje.

Antonija Filipeti, prof., viša. knjižničarka
koordinatorica Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH